

QUATRE MOTS DE VERITAT

PER ENCARNA SANT-CELONI I VERGER

—Què és això, papa? —preguntà el nen vestit d’uniforme, assenyalant el tros d’una mena de fruit comprimit i lluent, de color negre, que mossegava l’esquirol que la nena que tenia al davant duia en una petita gàbia.

El pare, d’una trentena llarga d’anys, no en tenia ni idea; però, com que li feia vergonya reconèixer-ho davant del fill, li respongué:

—Algun tipus de pa dur sintètic.

La xiqueta alçà la mirada, sospirà i, amb aires de suficiència, digué:

—No, el que està rosegant la meua Pitu és una garrofa: un llegum indehiscent, polisperm, de coberta coriàcia i polpa carnosa que, sencer, mesura uns 2 cm d’amplària per uns 15 de llargària, i que, fa molt molt de temps, fou un dels aliments bàsics dels animals de peu redó i el succedani ideal dels derivats de l’extint cacau, fins que...

—Xst —la reprengué qui semblava ser sa mare—. Als hòmens, no se’ls discuteix res ni se’ls posa en evidència.

Més roig que un titot, l’humiliat baró s’aixecà cap cot, agafà de la maneta el seu plançó i, escortat per l’eco de les excuses de la ponedora —morta de vergonya pel poc tacte de l’espavilada criatura—, es dirigí cap al vagó cafeteria del tren, a la caça de l’interventor, per queixar-se’n.

«Açò passa de mida», va pensar la seixantina que ocupava un dels seients de l’altra banda del passadís. No era la primera vegada que presenciava una escena semblant, ni en seria l’última; però aquella li havia tocat el viu, i coïa. Va traure una llibreta i un bolígraf d’una bossa i es posà a escriure. Era un poema i no ho era: els garants dels oficiosos paràmetres de la rima i la mètrica encara no havien inventat cap nom per a aquella estrofa.

*Hi havia selves i rieres,
i hi havia la mar.
Hi havia llisses i daurades,
hi havia tòfones i carrasques..., i n’hi haurà.
Hi havia sardines i tonyines,
hi havia oliveres i vinyes..., i n’hi haurà.
Hi havia papallones i abelles,
hi havia garses i cadernereres..., i n’hi haurà.
Hi havia l’home..., i hi haurà persones.
Com nosaltres?... Millors, espere;
la filla del temps, prest o tard, canta victòria.*